

Den Haag

Actieplan Laak

VOORTGANG JANUARI - JUNI 2024

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding	4
1. Arbeidsmigranten	5
2. Afval	8
3. Parkeren	12
4. Verbondenheid	14
5. Armoede	18
6. Wonen	20
7a. Openbare orde en veiligheid	23
7b. Verkeersveiligheid	26
8. Meer groen	28
9. Gezondheid	30
10. Ondernemers Goeverneurlaan, Lorentzplein, Jonckbloetplein en Goeverneurplein	33
11. Communicatie en participatie	35
Slotwoord	37

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt de voortgangsrapportage van het actieplan Laak. Hierin kunt u lezen wat de gemeente Den Haag samen met bewoners van Laak tussen januari en juni 2024 hebben gedaan om de sociale en fysieke leefbaarheid in Laak te verbeteren.

Laak is een stadsdeel waar mensen met veel verschillende culturen, achtergronden en geschiedenissen samenleven. Waarin mensen wonen die trots zijn op hun wijk en op de gemeenschapszin in de wijk, en mensen die zich ongezien en niet erkend voelen. Als stadsdeelwethouder kom ik vaak in Laak en hoor ik beide geluiden. Sterker nog, ze kunnen ook naast elkaar bestaan.

In elk gesprek en bij elk bezoek ervaar ik de enorme betrokkenheid en gemeenschapszin van de bewoners en ondernemers van Laak. Niet voor niets heeft Laak het hoogste percentage vrijwilligers van heel Den Haag. Keer op keer ben ik onder de indruk hoe initiatiefrijk Laak is.

Dit actieplan is er niet voor niets gekomen. We hebben het samen met bewoners opgesteld na een brandbrief uit Laak in het voorjaar van 2022. In deze voortgangsrapportage leest u wat we hebben gedaan en wat we al hebben bereikt. Zo zorgen we met de laagdrempelige hulp van Helpdesk Geldzaken dat mensen met geldzorgen hun weg naar de gemeente beter weten te vinden. En pakken we de afvalproblemen aan en zetten we in op het verminderen van overlast in de wijk. Met het actieplan Laak gebruiken we de kracht die al aanwezig is en versterken we deze door slimme verbindingen aan te gaan met en in de wijk.

Mijn wens is dat we samen met de bewoners en alle betrokken partijen de energie die er nu is, kunnen doorzetten. Er zijn al goede stappen gezet, daarover kunt u meer lezen in deze voortgangsrapportage, maar we zijn er nog niet. Samen met al die initiatiefrijke en bevlogen mensen kunnen we het verschil maken.

Mede namens het college van burgemeester en wethouders,

Mariëlle Vavier
Stadsdeelwethouder Laak

Inleiding

In deze voortgang van actieplan Laak leest u wat de gemeente tussen januari en juni 2024 heeft gedaan om de sociale en fysieke leefbaarheid in Laak te verbeteren. De teksten over de acties zijn korter dan in de vorige voortgang. Dat leest makkelijker en geeft ruimte voor foto's en verhalen. In die verhalen vertellen bewoners en professionals hoe zij zich inzetten voor een stadsdeel waar mensen graag wonen, de straten schoon en veilig zijn, en waar het groen en gezellig is.

De iconen en kleuren geven aan of de actie wel of niet is uitgevoerd. Veel acties staan op groen, omdat ze zijn gestart. Maar soms is het doel nog niet gehaald. Want voor het oplossen van een aantal problemen is hard werk, goed samenwerken en geduld nodig. Sommige acties zijn al in 2023 uitgevoerd. Maar we noemen ze in deze voortgang om te laten zien wat er in Laak allemaal gebeurt.

De looptijd van het actieplan Laak is 4 jaar (van 2023 tot en met 2026). De gemeente bekijkt regelmatig hoe het gaat en welke acties nog meer nodig zijn. Het volledige actieplan en de vorige voortgang (januari 2024) staan op denhaag.nl/laak.

= actie nagekomen

= actie (nog) niet nagekomen

= lopende actie

= nieuwe actie

1

Arbeidsmigranten

In Laak wonen de meeste arbeidsmigranten van heel Den Haag. Volgens de officiële cijfers 8.045, ongeveer 18 procent van het totaal aantal inwoners van Laak. Maar het zijn er waarschijnlijk meer. Want veel arbeidsmigranten staan niet ingeschreven bij de gemeente. De stedelijke aanpak Arbeidsmigratie in goede banen moet zorgen voor betere leefomstandigheden en minder overlast.

VOORTGANG:

Actie 1: Extra capaciteit Haagse Pandbrigade (zie ook actie 1 onder Wonen)

Wat	Meer controles van de Haagse Pandbrigade op slechte huisvesting om de positie van arbeidsmigranten te verbeteren en overlast voor de omgeving tegen te gaan. De Haagse Pandbrigade richt zich verder op de naleving van de Wet goed verhuurderschap voor betaalbare huur, de huisvestingsvergunning en de opkoopbescherming (voor betere kansen voor starters op de woningmarkt).
Doel	<ul style="list-style-type: none">• Blijvende verbetering van de woonsituatie van arbeidsmigranten;• Minder overlast voor omwonenden.
Actie	Meer controles door de Haagse Pandbrigade.
Wanneer	2023, doorlopend.
Voortgang	● Dankzij de extra capaciteit heeft de Haagse Pandbrigade in de 1e helft van 2024 evenveel overtredingen opgespoord als in heel 2023.

VOORTGANG:

Actie 2: De aanpak van overlast door arbeidsmigranten

- Wat** Soms raken arbeidsmigranten ineens hun baan of huis kwijt. Dat kan zorgen voor overlast op straat. Samen met een aantal organisaties probeert de gemeente deze mensen te helpen met zorg, onderdak en terugkeer naar ander werk of thuisland.
- Doel**
- Betere positie van arbeidsmigranten in de Haagse samenleving;
 - Minder overlast voor bewoners van Laak.
- Actie**
- Kwetsbare arbeidsmigranten krijgen hulp bij het verbeteren van hun leefsituatie;
 - Extra inzet voor de aanpak van (jongeren)overlast op straat.
- Wanneer** Eind 2023, doorlopend.
- Voortgang**
- Sinds november 2023 werkt er in Laak Centraal en Molenwijk een extra jongerenwerker om de overlast van arbeidsmigranten (jongeren en volwassenen) te verminderen. Deze extra inzet lijkt effect te hebben. Er is minder overlast op straat, bewoners reageren positief en er is meer onderling contact en begrip tussen verschillende groepen bewoners.
 - Sinds juni 2024 kunnen arbeidsmigranten die hun werk en woonplek verliezen, maximaal 3 weken terecht bij een nieuwe opvanglocatie (Vangnet/Perspectiva). Samen met uitzendbureaus wordt geprobeerd hen weer aan werk en een woning te helpen. Als dit niet lukt, bijvoorbeeld door een verslaving of mentale problemen, wordt hulpverlening ingeschakeld en gewerkt aan terugkeer naar het thuisland.

VOORTGANG:

Actie 3: Betere informatieverstrekking aan arbeidsmigranten over rechten en plichten

- Wat** Om arbeidsmigranten goed te informeren over rechten, plichten, hulp en ondersteuning, zoekt de gemeente hen op. Op straat, buiten kantooruren en in de eigen taal.
- Doel** Steeds meer arbeidsmigranten kennen de regels, normen en waarden. Zodat zij kunnen meedoen in de samenleving en de weg weten naar hulp of ondersteuning.
- Actie** Het Mobiel Informatiepunt (een rijdend loket) informeert arbeidsmigranten over hun rechten, plichten, hulp en ondersteuning.
- Wanneer** 2023 tot en met 2025, misschien langer.
- Voortgang**
- In 2023 hebben de medewerkers van het Mobiel Informatiepunt in Laak 4.000 arbeidsmigranten gesproken. Tijdens de 1e helft van 2024 waren dat er 2.200.

Buurtbewoners hebben soms last van jongeren die schuilen in de portieken, afval achterlaten of lawaai maken. Een buurtbewoonster ziet de drugshandel als grootste probleem in de wijk: “De politie is bijna elke dag nodig. Ik denk dat veel jongeren zich vervelen. Ze voelen zich niet gezien door hun ouders die vaak hele dagen van huis zijn om te werken. Dat Martesano, Sergio en hun collega’s er zijn is echt zo fijn voor de wijk.”

Lees [hier](#) het hele verhaal

VOORTGANG:

Actie 4: Intensievere samenwerking gemeente en werkgevers voor de huisvesting van arbeidsmigranten

Wat	We gaan meer samenwerken met werkgevers en uitzendbureaus voor betere huisvesting van arbeidsmigranten.
Doel	<ul style="list-style-type: none">• Werkgevers en uitzendbureaus nemen hun verantwoordelijkheid voor de huisvesting van hun werknemers (arbeidsmigranten);• Betere positie van arbeidsmigranten op de Haagse woningmarkt;• Minder misstanden op de woningmarkt.
Actie	Gesprekken tussen gemeente, werkgevers, uitzendbureaus, regio, provincie en het Rijk over een eerlijke verdeling van de huisvesting van arbeidsmigranten.
Wanneer	Doorlopend (meerjarenplan).
Voortgang	● De gemeente blijft gesprekken voeren met bovengenoemde partijen. 2 uitzendbureaus (leden van de brancheorganisatie ABU) hebben toegezegd mee te werken aan de nieuwe opvanglocatie voor arbeidsmigranten (zie actie 2).

VOORTGANG:

Actie 5: Intensievere lobby bij het Rijk voor een goede registratie van arbeidsmigranten

Wat	Om zicht te hebben op het werkelijke aantal arbeidsmigranten in Laak én de voorzieningen daarop aan te passen, is het belangrijk dat arbeidsmigranten zich verplicht registreren.
Doel	De gemeente weet hoeveel mensen er in Laak wonen en kan de voorzieningen daarop aanpassen.
Wanneer	Doorlopend (meerjarenplan).
Voortgang	● Nu de nieuwe regering is geïnstalleerd, gaat de gemeente opnieuw in gesprek met het Rijk.

Margreet: “Mensen weten niet dat ze het grofvuil kunnen bellen of dat ze geen brood mogen achterlaten voor vogels. Er zijn veel anderstaligen in Laak en de informatiefolders sluiten daar maar deels op aan. Tijdens onze koffie-ochtenden in wijkcentrum Laakhavens combineren we gezelligheid met gerichte informatie.”

Lees [hier](#) het hele verhaal

Afval

Veel bewoners in Laak ergeren zich aan het afval op straat. Extra vaak opruimen en schoonmaken helpt wel, maar lost het probleem niet op. Ondernemers, bewoners en bezoekers moeten hun afval op de juiste plek weggoien. Een schoon stadsdeel vraagt om (veel) extra inzet van de gemeente én een verandering van het gedrag van mensen zelf.

VOORTGANG:

Actie 1: Extra schoonmaak in Laak Centraal

Wat	Inzet van extra personeel en veegwagens in Laak Centraal.
Doel	<ul style="list-style-type: none"> • Inwoners vinden de straten schoner. Dit meten we in een jaarlijks terugkerend belevingsonderzoek en periodieke peilingen bij de klankbordgroep en bewoners van Laak Centraal; • Inwoners doen minder meldingen over afval op straat.
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Extra schoonmaak door verschillende soorten veegmachines, onder andere op 15 plekken waar vaak veel afval op straat ligt, en in de weekenden; • Extra inzet van de medewerkers openbare ruimte en uitzendkrachten, bijvoorbeeld voor de meeuwenoverlast; • Sneller afhandelen van meldingen; • Handhaven op vuilniszakken bij ondergrondse containers (bijplaatsingen); • Invoering van een nieuwe manier van schoonmaken in heel Laak: van straat tot straat en van gevel tot gevel (vegen, vuil knijpen en onkruid weghalen).
Wanneer	Junij 2022 tot en met eind 2024 (misschien langer).
Voortgang	<ul style="list-style-type: none"> ● Uit cijfers blijkt dat Laak iets schoner is, maar het afvalprobleem is zeker nog niet opgelost. Alle straten in Laak zijn 1x op de nieuwe manier schoongemaakt. Het allround team is nu bezig met de 2e ronde. ● Tussen april 2023 en april 2024 heeft de handhavingsorganisatie bijna 500 boetes uitgedeeld voor afval dat naast een ondergrondse container stond.

VOORTGANG:

Actie 2: Extra schoonmaak in de winkelgebieden in Laak

Wat	Inzet van extra personeel en veegwagens in de winkelgebieden tijdens de weekenden.
Doel	<ul style="list-style-type: none">• De winkelgebieden in Laak zijn op zaterdag en zondag schoner;• Ondernemers zorgen ervoor dat hun bedrijfsafval wordt opgehaald door een afvalverwerkingsbedrijf en dat hun klanten geen afval weggooien op de stoepen en straten rondom hun winkels.
Actie	<ul style="list-style-type: none">• Extra vaak legen van afvalbakken en opruimen van afval op straat met veegwagen en knijpers;• Extra vaak weghalen van afval dat naast de ondergrondse containers staat;• Extra veegwagens in de zomerperiode;• Afspraken maken met ondernemers over het (laten) ophalen en opruimen van bedrijfsafval.
Wanneer	April 2023, doorlopend.
Voortgang	<ul style="list-style-type: none">● De winkelgebieden zijn in de weekenden iets schoner. Maar het afvalprobleem is nog niet opgelost, want het gedrag van mensen speelt hierbij een grote rol. Het vraagt om creativiteit en geduld om dat gedrag te veranderen.

Het A-Team (Allround Team) is een nieuw team binnen de Haagse Straat Organisatie van de gemeente. De 8 medewerkers van dit team gaan van straat tot straat en maken deze van gevel tot gevel netjes en schoon. Ze voeren het werk uit dat normaal gesproken door verschillende teams wordt gedaan. Van vegen en vuil

knijpen, tot aan onkruid weghalen. Ze gaan pas weer verder als de straat er netjes uitziet. En dat valt veel bewoners op, want de medewerkers krijgen tijdens het werk vaak complimenten.

Lees [hier](#) het hele verhaal

VOORTGANG:

Actie 3: Proef met vaste ophaaldag grofvuil

- Wat** De gemeente haalt het grofvuil in een deel van Laak tijdelijk op een vaste dag op (als proef). Dit is een idee van de gemeenteraad.
- Doel** Een vaste ophaaldag zorgt voor minder grofvuil en rommel op straat.
- Actie** De gemeente bespreekt de plannen voor de proef eerst met de klankbordgroep van actieplan Laak.
- Wanneer** 1e kwartaal 2024.
- Voortgang** ● De klankbordgroep heeft geadviseerd om de proef met een vaste ophaaldag voor grofvuil niet uit te voeren. Volgens de klankbordgroep zorgt een vaste ophaaldag niet voor minder grofvuil en rommel op straat. Meer en betere communicatie kan volgens hen wel helpen. De wethouder heeft het advies overgenomen en voorgelegd aan de gemeenteraad.

VOORTGANG:

Actie 4: Proef in Spoorwijk met het ophalen van alle afval in 1 keer

- Wat** In Spoorwijk gaan we al het afval (in en buiten de ORAC's) in één keer ophalen. Deze proef start in januari 2024. Als Spoorwijk hierdoor schoner is, gaat dit zogeheten afvaltreintje ook in andere wijken rijden.
- Doel** Dankzij de proef weten we of het schoner wordt in Spoorwijk als alle afval door verschillende schoonmakers in 1 keer wordt opgehaald.
- Actie** Alle afval in Spoorwijk wordt in 1 keer tegelijk opgehaald.
- Wanneer** Begin 2024.
- Voortgang** ● Het algemene beeld is dat Spoorwijk wat schoner is. Daarom gaat het afvaltreintje eind 2024 ook in de andere wijken van Laak rijden.

Dieuwertje kijkt een beetje verbaasd naar de rommel naast de ORAC's (ondergrondse containers) in haar straat. "Als ORAC-adoptant hou ik in de gaten of er afval klem zit en dat mensen de boel netjes achterlaten, maar ik hoef hier bijna nooit wat te doen. Het is bijna altijd netjes. Net nu tref ik er grofvuil aan. Waarschijnlijk

wordt de meld-app goed door bewoners goed gebruikt, zodat grofvuil meestal snel opgehaald wordt."

Lees [hier](#) het hele verhaal

VOORTGANG:

Actie 5: Meer communicatie gericht op gedragsverandering

Wat	We communiceren vaker over de regels rondom afval en doen dat op zo'n manier dat mensen zich aangesproken voelen en hun gedrag veranderen.
Doel	Bewoners kennen de regels rondom afval en houden zich eraan. Daardoor is Laak schoner.
Actie	<ul style="list-style-type: none">• Betere inzet van de communicatiemiddelen uit de Haagse campagne Schoon doen we gewoon (on- en offline);• Aanpassen van de communicatiemiddelen uit de campagne op inwoners en ondernemers Laak (bijvoorbeeld door inzet van lokale boegbeelden of vertalingen);• Afvallessen voor bewoners Laak Centraal in samenwerking met Stichting Aardewerk;• Organisatie opruimdagen, leefbaarheidsacties, voorlichtingsbijeenkomsten en andere acties.
Wanneer	Juni 2023, doorlopend.
Voortgang	<ul style="list-style-type: none">● On- en offline communicatiekanalen worden beter benut. We laten steeds beter zien wat we doen. En roepen bewoners en ondernemers op om hun steentje bij te dragen aan een schoner Laak.● Afvalvoorlichters zijn in december 2023 huis-aan-huis in gesprek gegaan met bewoners en hebben meertalige folders uitgedeeld in Laak Centraal, Molenwijk en Spoorwijk;● Afvalvoorlichters deelden in juni en juli gele vuilniszakken uit in Laak Centraal tegen de meeuwenoverlast;● In 2024 zijn er 4 opruimdagen met afvallessen van Stichting Aardewerk;● In 2024 zijn er 3 integrale leefbaarheidsacties;● Eind 2024 plaatsen we ongeveer 10 opvallende prullenbakken in Laak, die we samen met jongeren en omwonenden ontwerpen.

Lawrence Eghosa: "Bewoners waarderen de integrale leefbaarheidsacties enorm. Dat we dingen aanpakken en zichtbaar zijn. Daar krijgen we hele positieve reacties op. Zie je dingen die niet in orde zijn? Meld het. Samen komen we ver."

Bekijk [hier](#) de video

Parkeren

De parkeerdruk in Laak is hoog. Met het nieuwe parkeerbeleid willen we daar iets aan doen, zodat ook de leefbaarheid toeneemt. Sommige maatregelen zijn in 2023 gerealiseerd. Maar voor andere maatregelen is meer tijd nodig. In 2025 komt er een nieuw parkeervergunningensysteem. Dan wordt het mogelijk om een vergunningenplafond in te stellen. Over de exacte invulling daarvan wordt in 2025 meer bekend.

VOORTGANG:

Actie 1: 4e en volgende bewonersvergunning(en) worden sinds 2022 niet meer verlengd

Wat	4e en volgende bewonersvergunning(en) verlengen we niet meer. Dit zijn vooral vergunningen voor bedrijfsbussen.
Doel	Het aantal parkeervergunningen neemt steeds verder af, waardoor er meer parkeerruimte beschikbaar is.
Actie	4e en volgende bewonersvergunning(en) worden niet meer verlengd.
Wanneer	November 2022, afgerond.
Voortgang	● In 2022 zijn er 110 parkeervergunningen ingetrokken.

VOORTGANG:

Actie 2: Duidelijker aangeven van parkeermogelijkheden en handhaving

Wat	Controle op borden en belijning die aangeven waar geparkeerd mag worden en er is meer handhaving op foutparkeren.
------------	---

Doel	Bewoners weten goed waar zij hun auto mogen parkeren, omdat dit duidelijk staat aangegeven. Er wordt gehandhaafd op foutparkeren.
Actie	<ul style="list-style-type: none">• Een goede controle op borden en belijning van de mogelijkheden om te parkeren;• Meer handhaven op foutparkeren.
Wanneer	2023, de handhaving is er doorlopend.
Voortgang	● Tussen april 2023 en april 2024 zijn er in Laak 4.406 overtredingen geconstateerd op foutparkeren. In 91 procent van deze gevallen is een boete opgelegd, 9 procent kreeg een waarschuwing. Laakhaven-West, Laakkwartier-Oost en Binckhorst zijn de wijken met de meeste boetes en waarschuwingen.

VOORTGANG:

Actie 3: Onderzoek naar het effect van uitbreiden van tijden betaald parkeren

Wat	Aan de hand van onderzoek bepalen we of, en zo ja hoe, we de tijden voor betaald parkeren uitbreiden.
Doel	Bewoners ervaren minder parkeerdruk.
Actie	We houden parkeerdruktellingen en herkomstonderzoek.
Wanneer	2023.
Voortgang	● We besloten eerder dit jaar, onder andere na overleg met de klankbordgroep, de tijden voor betaald parkeren in Laak niet aan te passen. Een aantal andere maatregelen om de parkeerdruk te verminderen kunnen we pas vanaf 2025 doorvoeren als het nieuwe parkeervergunningensysteem in gebruik is genomen. Eind maart ontvingen de bewoners en ondernemers in Laak hierover een brief.

VOORTGANG:

Actie 4: Stimuleren deelvervoer

Wat	We ondersteunen initiatieven voor deelauto's en deelbakfietsen. Dit helpt bij het verminderen van de parkeerdruk, omdat er dan minder parkeerplaatsen gebruikt worden.
Doel	Bewoners ervaren minder parkeerdruk.
Actie	Initiatieven van bewoners om auto's of (bak)fietsen met meerdere mensen te delen krijgen zoveel mogelijk ondersteuning.
Wanneer	2023, doorlopend.
Voortgang	● Er zijn 12 huishoudens die samen 3 deelauto's gebruiken (Jan Wapstraat).

VOORTGANG:

Actie 5: We voeren een vergunningenplafond in

Wat	In 2025 komt er een nieuw vergunningensysteem en wordt het mogelijk om een maximum-aantal vergunningen uit te geven.
Doel	Bewoners ervaren minder parkeerdruk.
Actie	Nader te bepalen (lange termijn).
Wanneer	Na de ingebruikname van het nieuwe parkeervergunningensysteem, naar verwachting in de loop van 2026.
Voortgang	● Het invoeren van een vergunningenplafond is aan de orde na de volledige ingebruikname van het nieuwe parkeervergunningensysteem. De invulling van het nieuwe vergunningenplafond maakt deel uit van het vernieuwde beleid (actualisatie Parkeerstrategie). Dit wordt in het najaar van 2024 besproken met de gemeenteraad en daarna vastgesteld door de raad. Hierna gaan we aan de slag met de uitwerking van het vergunningenplafond. Bij wijzigingen in het beleid wordt tijdig gecommuniceerd.

Verbondenheid

Het gevoel van sociale verbondenheid onder de bewoners in Laak is minder sterk dan in andere stadsdelen van Den Haag. Veel mensen wonen er maar tijdelijk, en hebben minder binding met hun wijk.

VOORTGANG:

Actie 1: Ondersteuning bewonersinitiatieven in Laak Centraal en Schipperskwartier)

Wat	Bewoners hebben soms ideeën voor activiteiten, maar weten niet altijd hoe ze die moeten organiseren. Opbouwwerkers van Wijkz kunnen hierbij helpen, maar soms is er meer nodig.
Doel	Meer activiteiten die de onderlinge verbondenheid versterken.
Actie	2 professionals ondersteunen bewoners in Laak Centraal en het Schipperskwartier bij het organiseren van activiteiten.
Wanneer	Laak Centraal: zomer 2023 tot eind 2024. Schipperskwartier: november 2023 tot eind 2024, misschien langer.
Voortgang	<ul style="list-style-type: none"> ● Het bleek lastiger dan verwacht om ideeën van bewoners in Laak Centraal om te zetten in activiteiten. Daarom werken de 2 professionals (Laakbuddy's) sinds april 2024 aan 1 opdracht: de Wereldreis in Laak, ook wel From Laak with Love genoemd. In dit project ontmoeten verschillende bevolkingsgroepen uit de wijk elkaar in het Laaktheater. Het programma start in september 2024. ● Sinds november 2023 heeft het Schipperskwartier een eigen extra professional die bewoners helpt bij het organiseren van activiteiten. We zien dat er in deze wijk steeds meer activiteiten zijn.

VOORTGANG:

Actie 2: Extra wijkbudget Laak Centraal voor nieuwe bewonersinitiatieven

- Wat** Het wijkbudget van € 40.000 voor Laak Centraal besteden aan ideeën van bewoners die bijdragen aan de leefbaarheid in de wijk.
- Doel** Versterken van de onderlinge verbondenheid in Laak Centraal.
- Actie** Beschikbaar stellen van het wijkbudget van € 40.000, en uitwerken en uitvoeren van de winnende ideeën.
- Wanneer** April 2023 tot eind 2024.
- Voortgang** ● Het wijkbudget is in oktober 2023 uitgereikt. De winnende plannen zijn uitgevoerd. In mei zijn 250 plantenzakken opgehangen in de Genestetlaan. De nieuwe Gymboxx staat waarschijnlijk in de zomer van 2024 op het Laakveld. En op het Jonckbloetplein staan sinds eind 2023 dam- en schaaktafels en is er feestverlichting opgehangen.

VOORTGANG:

Actie 3: Meer onderlinge verbondenheid door extra Lief en Leedstraten

- Wat** In een Lief & Leedstraat leren burens elkaar beter kennen en kijken zij vaker naar elkaar om. 1 van de burens beheert een geldpotje voor kleine attenties, zoals een fruitmand voor een zieke buurman of een bosje bloemen voor een jarige buurvrouw.
- Doel** Het versterken van de onderlinge verbondenheid in Laak.
- Actie** Het opzetten van nieuwe Lief & Leedstraten met bewoners en partners.
- Wanneer** Maart 2023 tot eind 2024.
- Voortgang** ● In 2023 zijn er 44 nieuwe Lief & Leedstraten bijgekomen in Laak Centraal en Molenwijk. Begin dit jaar is Stichting Lief & Leed gestart met de werving van gangmakers in de flats de Lamel en de Hagemeyer aan de Neherkade. De belangstelling van bewoners in de flats viel tegen (6 Lief & Leedstraten). Daarom is de werving in de flats gestopt en verplaatst naar een ander deel van Laakhavens, rondom de Waldorpstraat.
- Laak heeft dan in totaal 78 Lief & Leedstraten.

In een Lief & Leedstraat kijken bewoners naar elkaar om. Ze besteden extra aandacht aan elkaar wanneer het nodig is. Gangmakers Bram en Henk beheren sinds kort een Lief & Leedpotje voor seniorencomplex Lipa 1. Ze verwelkomen nieuwe bewoners met een bloemetje en organiseerden een haringparty. Bram en Henk zijn trots en hopen nog veel bewoners met elkaar in contact te brengen.

Lees [hier](#) het hele verhaal

VOORTGANG:

Actie 4: Betrekken Poolse nieuwkomers

- Wat** Er wonen 3.500 geregistreerde Polen in Laak, een kwart van alle Polen (13.000) in heel Den Haag. Het is belangrijk dat zij meedoen in de samenleving en zich kunnen ontwikkelen.
- Doel** Steeds meer Poolse bewoners voelen zich thuis in Laak, doen mee en weten de weg naar hulp en ondersteuning.
- Actie** Stichting Polka start in het VrouwenBuurtLab in Spoorwijk met activiteiten voor Poolse vrouwen. Zoals informatie over Nederlandse taallessen, gezondheidsactiviteiten en bemiddeling naar werk.
- Voortgang** ● In 2023 organiseerde Polka 23 activiteiten waarmee zij 500 Poolse vrouwen bereikte. In 2024 staan er 41 activiteiten op de agenda, waar zij in totaal ruim 700 deelnemers verwachten.

VOORTGANG:

5: Betrekken Bulgaarse nieuwkomers

- Wat** Er wonen naar schatting 3.200 Bulgaren in Laak. Ook voor deze groep is het belangrijk om mee te doen in de samenleving.
- Doel** Steeds meer Bulgaarse bewoners doen mee en weten de weg naar hulp en ondersteuning.
- Actie** Hulp voor de Bulgaarse Club bij het professionaliseren van hun organisatie en bij het organiseren van activiteiten.
- Wanneer** Mei 2023, doorlopend.
- Voortgang** ● De Bulgaarse Club is nu een stichting. 1 professional en 7 vrijwilligers werken aan activiteiten die ervoor zorgen dat mensen elkaar ontmoeten, informatie uitwisselen, de weg weten te vinden naar hulp en ondersteuning en oefenen met de Nederlandse taal. Met dit activiteitenaanbod willen zij in 2024 honderden Bulgaren in Laak bereiken.

“Je ziet dat Poolse vrouwen in Laak kleine groepjes vormen waarin ze elkaar helpen. Die vrouwen willen we uit hun kleine bubbel halen en ze binnen de hele groep laten floreren.” Anna Kowalska en Gosia Kaczmarczyk van centrum Polka hebben een missie.

Lees [hier](#) het hele verhaal

VOORTGANG:

Actie 6: Extra ontmoetingsruimte voor bewoners in Laak Centraal

- Wat** Bewoners in Laak Centraal zoeken een ruimte voor activiteiten en ontmoetingen. Die ontmoetingsruimte is er nu niet. De gemeente helpt bewoners om een geschikte ruimte te vinden.
- Doel** Meer sociale verbondenheid en activiteiten voor en door de bewoners in Laak Centraal.
- Actie** We zoeken samen met bewoners naar een geschikte ruimte voor activiteiten en ontmoetingen in de wijk.
- Wanneer** 2023, doorlopend.
- Voortgang** ● We hebben nog geen geschikte nieuwe ontmoetingsruimte in Laak Centraal gevonden, maar we blijven zoeken.

VOORTGANG:

Actie 7: Aanpak laaggeletterdheid

- Wat** 50 procent van de bewoners van Laak is laaggeletterd. Dat is het hoogste percentage van Den Haag. De vraag naar en het aanbod van taallessen sluiten niet goed op elkaar aan. Bovendien weet niet iedereen de taallessen te vinden. En de bibliotheek in Laak wil graag uitbreiden.
- Doel**
- Vraag en aanbod van taallessen zijn beter op elkaar afgestemd;
 - Meer inwoners van Laak doen mee aan taallessen.
- Acties**
- We brengen vraag en aanbod beter bij elkaar en breiden het taalaanbod verder uit;
 - De bibliotheek aan de Linnaeusstraat wordt gemoderniseerd en krijgt een uitgebreid onderwijsaanbod;
 - Er komt een nieuwe bibliotheek in Spoorwijk.
- Wanneer** 2024, doorlopend.
- Voortgang**
- Met de bibliotheek, scholen en aanbieders van taallessen proberen we de lessen die er zijn beter onder de aandacht te brengen. Ook kijken we wat er nog meer nodig is, vooral voor arbeidsmigranten.
 - De bibliotheek in de Linnaeusstraat krijgt een nieuwe inrichting en ruimte voor meer activiteiten. Ook gaat deze bibliotheek langer open. Bewoners kunnen hierover meedenken. Denk mee over vernieuwen Bibliotheek Laakkwartier. Begin 2025 is de verbouwing klaar.
 - Er is nog geen locatie gevonden voor de nieuwe bibliotheek in Spoorwijk.

Laakbuddy's Clarissa en Nadia: "From Laak With Love: een avond op vakantie in het Laaktheater. Waan je in Bulgarije, Suriname, Ghana of 1 van de andere culturen. Proef het eten, geniet van dans en muziek en leer je eigen burens beter kennen!"

Lees [hier](#) het hele verhaal

Armoede

Veel inwoners van Laak hebben te maken met armoede en schulden. Een kwart van de huishoudens behoort tot de minimahuishoudens en ongeveer 10 procent is langdurig arm. Niet alle mensen met geldzorgen weten de beschikbare hulp en ondersteuning te vinden.

Actie 1: We brengen dienstverlening en voorzieningen rond armoede en schulden beter onder de aandacht bij mensen die dit nodig hebben

Wat	Er is hulp en ondersteuning voor bewoners met geldzorgen. Zoals Helpdesk Geldzaken, de Ooievaarspas en de Bijzondere Bijstand. Maar niet iedereen die dit nodig heeft, weet dit te vinden.
Doel	<ul style="list-style-type: none"> • Meer inwoners van Laak weten de dienstverlening en regelingen rond armoede en schulden te vinden; • Meer gesprekken bij Helpdesk Geldzaken; • Meer gebruik van bepaalde voorzieningen door mensen met een laag inkomen.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • We brengen het aanbod van hulp en ondersteuning bij geldzorgen via (wijk)organisaties en netwerken beter onder de aandacht van inwoners; • We organiseren voorlichting voor vrijwilligers en professionals die veel bewoners bereiken, over de beschikbare hulp en ondersteuning bij geldzorgen; • Helpdesk Geldzaken sluit vaker aan bij activiteiten en evenementen voor bewoners in de wijk.
Wanneer	Juni 2023, doorlopend.
Voortgang	<ul style="list-style-type: none"> ● Meer mensen weten Helpdesk Geldzaken te vinden. Het 1e halfjaar van 2024 zijn er 570 hulpgesprekken gevoerd op 5 locaties in Laak. Sinds april is er een spreekuur zonder afspraak in Wijkcentrum Cromvlietplein. Van april tot en met juni zijn daar 82 gesprekken gevoerd. ● Er is een 6e locatie van Helpdesk Geldzaken geopend in het Centrum Jeugd en Gezin in Laak. ● Met de campagne 'Niemand verdient geldzorgen' wordt het aanbod van regelingen en hulp voor mensen met geldzorgen extra onder de aandacht gebracht. On- en offline.

VOORTGANG:

Actie 2: Bewoners financieel weerbaarder maken

Wat	De financiële weerbaarheid van veel bewoners in Laak is laag. Dat kan zorgen voor stress en schulden. Bewoners worden financieel minder kwetsbaar als zij beter leren omgaan met geld.
Doel	Meer bewoners maken gebruik van de beschikbare voorlichting en trainingen over financiële zaken.
Acties	Samen met andere organisaties organiseren we voorlichting en trainingen voor hun bezoekers, leden en cliënten.
Wanneer	Juni 2023, doorlopend.
Voortgang	● Tussen november 2023 en juni 2024 zijn er op 8 verschillende plekken in Laak 15 workshops en trainingen gehouden over geldzaken. 170 bewoners deden hieraan mee.

VOORTGANG:

Actie 3: We betrekken informele netwerken beter om het (hulp)aanbod onder de aandacht te brengen

Wat	Informele netwerken zijn belangrijk voor bewoners met (hulp)vragen, maar ook voor de gemeente en andere organisaties die hun voorzieningen beter onder de aandacht willen brengen. Daarom zoekt de gemeente steeds naar nieuwe manieren om te weten welke informele netwerken er zijn, en ze actief te betrekken.
Doel	<ul style="list-style-type: none">• Meer hulpgesprekken bij Helpdesk Geldzaken;• Meer trainingen en voorlichting;• Meer mensen met een laag inkomen maken gebruik van de beschikbare voorzieningen.
Actie	<ul style="list-style-type: none">• Actief contact leggen met organisaties in de wijken;• Samenwerking met sleutelfiguren;• Zoeken naar (nieuwe) manieren om informele netwerken goed in kaart te brengen en actief te betrekken.
Wanneer	2023, doorlopend.
Voortgang	● Deze actie loopt voortdurend. We kennen een deel van de sleutelfiguren en werken met hen samen, onder andere aan communicatie.

Tijdens de trainingen: 'Financieel sterk' en 'Weet wat je besteedt' krijgen deelnemers inzichten en tips. En zij leren van verhalen van anderen. Diana Geerdorf deed mee aan de trainingen. Zij is sinds vorig jaar volledig schuldenvrij.

[Lees het hele verhaal in de Stadskrant](#)

Wonen

Laak moet weer een stadsdeel worden waar het groen en schoon is, waar mensen voor lange tijd willen wonen en waar zij in hun eigen buurt kunnen verhuizen naar een andere woning. Dat betekent dat er verschillende soorten huizen in verschillende prijsklassen moeten zijn.

VOORTGANG:

Actie 1: Aanpak overbewoning (zie ook actie 1 onder arbeidsmigranten)

Wat	Goede en veilige huisvesting is voor iedereen belangrijk. Er zijn nieuwe wetten en regels die hierbij helpen. Dat zijn de Opkoopbescherming voor woningen die starters een betere kans op de woningmarkt moet geven, de Wet goed verhuurderschap en de huisvestingsvergunning.
Doel	<ul style="list-style-type: none"> • Meer betaalbare woningen voor mensen met een laag- of middeninkomen; • Minder opkoop en speculatie met woningen door beleggers; • Een evenwichtiger verdeling van woningen.
Actie	Meer controles door de Haagse Pandbrigade.
Wanneer	2024, doorlopend.
Voortgang	<ul style="list-style-type: none"> • Dankzij de extra capaciteit heeft de Haagse Pandbrigade in de 1e helft van 2024 evenveel overtredingen opgespoord als in heel 2023.

VOORTGANG:

Actie 2: Woningonderhoud en verduurzaming woningen

Wat	Huurders en eigenaren van ongeveer 1000 woningen met een E-, F- of G-energielabel krijgen extra hulp bij het opknappen en energiezuiniger maken van hun huis.
Doel	<ul style="list-style-type: none">• Groter wooncomfort;• Lagere energiekosten en milieuwinst;• Waardevermeerdering woningen in Laak.
Actie	We organiseren verschillende acties om huurders en eigenaren te informeren over de mogelijkheden. Zoals de straataanpak, de actie Energie Besparen en de aanpak Fijn wonen Laak Centraal.
Wanneer	2023, doorlopend.
Voortgang	● Laak Centraal krijgt 14 miljoen euro van het Rijk en de gemeente om 1.000 slecht geïsoleerde woningen op te knappen en energiezuiniger te maken. In de andere wijken zijn verschillende acties om bewoners te helpen met energie besparen.

VOORTGANG:

Actie 3: Een woonspreekuur voor Laak Centraal

Wat	Er komen spreekuren in de wijk voor bewoners met vragen over wonen, (ver)huren, verduurzamen en isoleren.
Doel	<ul style="list-style-type: none">• Meer bewoners zijn op de hoogte van de diensten, rechten en plichten rondom wonen;• Meer mensen kunnen goed onderbouwde keuzes maken om hun woning te isoleren of te verbeteren en vinden een oplossing voor hun probleem;• We bereiken meer mensen die de Nederlandse taal niet goed beheersen of digitaal minder vaardig zijn.
Actie	Er komt een woonspreekuur in Laak waar bewoners terecht kunnen met allerlei vragen over wonen, (ver)huren, isoleren en verduurzamen.
Wanneer	Vanaf oktober 2023.
Voortgang	● Sinds januari 2024 zijn er wekelijkse spreekuren in het Vadercentrum, de wijkpost op het Lorentzplein en Wijkcentrum Cromvlietplein. Daar zijn het 1e halfjaar van 2024 ongeveer 65 gesprekken gevoerd.

Laak Centraal krijgt 14 miljoen euro van het Rijk en de gemeente. Met dit geld worden 1000 slecht geïsoleerde huur- en koopwoningen van particulieren opgeknapt. En energiezuiniger gemaakt.

Lees [hier](#) het hele verhaal

VOORTGANG:

Actie 4: Een convenant met vastgoedeigenaren

- Wat** Stadsdeel Laak maakt afspraken met vastgoedeigenaren in Laak over beter onderhoud en verduurzaming van woningen. We starten met 90 woningen in de Linnaeusstraat (nummers 126-304). Samen met 40 verhuurders maken we een plan van aanpak voor deze woningen. De Linnaeusstraat is een voorbeeld voor andere woningen in Laak Centraal.
- Doel**
- Meer woningen in Laak zijn beter onderhouden en energiezuiniger;
 - Betere samenwerking tussen gemeente en vastgoedeigenaren.
- Acties**
- We sluiten een convenant met Vastgoed Belang afdeling West-Zuid;
 - We starten met de aanpak van 1 woonblok met 90 woningen in de Linnaeusstraat (nummers 126-304). We leggen contact met alle 40 verhuurders voor een gezamenlijk plan van aanpak voor dit woonblok.
- Wanneer** Oktober 2023, doorlopend.
- Voortgang**
- In juli 2023 hebben we een convenant ondertekend met Vastgoed Belang afdeling Zuid-West. Het werk voor de Linnaeusstraat is aanbesteed, begin september tekenen we de samenwerkingsovereenkomst met de uitvoerders. In het najaar wordt de opdracht verstrekt en start de aannemer. Samen met de bewoners maken we een maatwerkplan voor de verbetering van de woningen.
 - Na de Linnaeusstraat volgt de verbetering van de oudere woningen van De Genestetlaan tot en met de Trekweg. En daarna andere straten. Welke dat precies zijn, wordt later bekend.

Openbare orde en veiligheid

Veiligheid is een belangrijk thema voor de inwoners van Laak. De gemeente blijft zich inzetten voor het verminderen en voorkomen van criminaliteit en overlast.

VOORTGANG:

Actie 1 Meer zichtbare handhaving

Wat	Gemeente, politie, brandweer, douane, belastingdienst en overige partners houden regelmatig integrale handhavingsacties. Zo proberen we criminaliteit, overlast en ondermijning aan te pakken. Naast deze acties zetten politie en handhaving zich dagelijks in voor een veilig en leefbaar Laak.
Doel	<ul style="list-style-type: none"> • Minder overtredingen en criminaliteit; • Inwoners van Laak voelen zich veiliger.
Actie	We houden regelmatig integrale handhavingsacties.
Wanneer	Doorlopend.
Voortgang	<ul style="list-style-type: none"> ● In de 1e helft van 2024 was er 1 grote integrale handhavingsactie in Laak. De resultaten zijn bekendgemaakt met een persbericht. In het najaar van 2024 volgen soortgelijke acties. ● Daarnaast zijn politie en handhaving dagelijks actief. Tussen april 2023 en april 2024 heeft de handhavingsorganisatie in Laak 112 boetes en 20 waarschuwingen gegeven voor het gebruik van alcohol en lachgas. 88 procent van de overtredingen heeft te maken met het gebruik van alcohol. Ook de politie deelt regelmatig boetes uit voor dit soort overtredingen.

- Politie en handhaving hebben recreatieboten gecontroleerd op nachtverblijf, het ontbreken van een geldig vignet, achterstallig onderhoud en onjuist aanmeren. Er zijn 153 bestuurlijke rapportages opgemaakt voor overtredingen. In een aantal gevallen is de boot weggehaald.
- Gemeente, politie en handhaving werken ook op andere manieren aan een veiliger Laak. Bijvoorbeeld door tijdelijke sluiting van een woning als daar drugs is gevonden.

VOORTGANG:

Actie 2: Aanpak malafide ondernemingen

Wat	Het Haags Economisch Interventieteam (HEIT) houdt regelmatig controleacties voor de aanpak van ondermijning, oneerlijke concurrentie en misstanden in de prostitutie. Hierbij werkt het team samen met de politie, belastingdienst, douane, inspectie SZW, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en het UWV.
Doel	Een beter ondernemersklimaat en minder ondermijnende activiteiten.
Actie	Controleacties van het HEIT op basis van meldingen en signalen van bewoners, ondernemers en partnerorganisaties.
Wanneer	Doorlopend.
Voortgang	● Er worden gerichte controles uitgevoerd om malafide ondernemingen aan te pakken en sekswerk zonder vergunning tegen te gaan.

VOORTGANG:

Actie 3: Verbeteren doorlopende veiligheidsbeleving

Wat	We plaatsen een wijkpost op een centrale plek in Laak, zodat het voor bewoners makkelijker wordt om een melding te doen bij gemeente of politie. En we starten de campagne Meld Misdaad Anoniem.
Doel	<ul style="list-style-type: none">• Betere zichtbaarheid van de gemeente, politie en Handhavingsorganisatie;• Meer meldingen;• Snellere actie op meldingen.
Actie	Plaatsing van een wijkpost in Laak en start campagne Meld Misdaad Anoniem.
Wanneer	In de zomer van 2023 is duidelijk of de wijkpost geplaatst kan worden.
Voortgang	● In januari 2024 is de wijkpost geplaatst op het Lorentzplein. De 1e helft van 2024 zijn er ongeveer 100 bezoekers geweest. De wijkpost blijft in elk geval tot eind 2024 staan. Bezoekers komen met de meest uiteenlopende vragen naar de wijkpost. ● De campagne 'Meld Misdaad Anoniem' zorgde tijdens de 1e helft van 2024 meer meldingen en een grotere bekendheid van het meldpunt.

VOORTGANG:

Actie 4: Extra preventieve maatregelen bij grote evenementen

Wat	Tijdens grote evenementen, zoals oud en nieuw en het EK voetbal, proberen we onrust en problemen te voorkomen. Gemeente, bewoners(organisaties), buurtvaders, welzijnsorganisaties en andere partners werken hierbij samen.
Doel	<ul style="list-style-type: none">• Minder overlast;• Minder incidenten;• Positievare berichtgeving over de evenementen en het stadsdeel.
Actie	Extra inzet van jongerenwerk, buurtvaders en andere partners bij grote evenementen.
Wanneer	Doorlopend.
Voortgang	● Laak heeft, in tegenstelling tot andere jaren, een relatief rustige jaarwisseling gehad. Zo was er bijvoorbeeld minder schade aan gemeentelijke eigendommen dan vorig jaar. In de aanloop naar en tijdens het EK voetbal 2024 gingen jongerenwerkers, buurtvrijwilligers en andere professionals extra vaak <u>de straat</u> op om jongeren waar nodig aan te spreken op hun gedrag.

VOORTGANG:

Actie 5: Aanpak jongerenoverlast en criminaliteit door het bieden van perspectief (zie ook actie 2 onder gezondheid)

Wat	Om overlast door jongeren te verminderen en hen een beter toekomstperspectief te bieden, komt er meer jongerenwerk in Spoorwijk en het Schipperskwartier. Er komen speciale activiteiten om de weerbaarheid en het vertrouwen van meiden te vergroten.
Doel	<ul style="list-style-type: none">• Minder overlast door jongeren in het Schipperskwartier en Spoorwijk;• Jongeren in deze wijken voelen zich gehoord en hebben een beter toekomstperspectief.
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Inzet van een extra jongerenwerker;• Inzet van een extra meidenwerker.
Wanneer	2023, doorlopend.
Voortgang	<ul style="list-style-type: none">● Het extra jongerenwerk en de speciale groepsaanpak in het Schipperskwartier en Spoorwijk zorgen voor minder overlast op straat. Ook gaan meer jongeren weer sporten, aan het werk of naar school. De groepsaanpak in Spoorwijk is inmiddels succesvol afgesloten, in het Schipperskwartier nog niet.

VOORTGANG:

Actie 6: Invoer vergunningplicht op Goeverneurlaan, Lorentzplein, Jonckbloetplein en Goeverneurplein

Wat	Ondernemers op de Goeverneurlaan, het Jonckbloetplein, het Lorentzplein en het Goeverneurplein moeten vóór 1 december 2024 een bedrijfsactiviteitenvergunning aanvragen. Met deze vergunning wil de gemeente voorkomen dat criminele of oneerlijke ondernemers een bedrijf kunnen starten of hebben in een bepaald gebied. Als de politie of gemeente merkt dat een bedrijf zonder vergunning open is, dan wordt deze gesloten.
Doel	<ul style="list-style-type: none">• Tegengaan van criminele of oneerlijke bedrijvigheid;• Creëren van een gezond ondernemersklimaat.
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Besluit over de vergunningplicht;• Beoordeling van de vergunningen;• Handhaven van de vergunningplicht.
Wanneer	September 2024 tot september 2029.
Voortgang	<ul style="list-style-type: none">● Gebied aangewezen per 1 september 2024;● Informatiebrief aan ondernemers in persoon uitgereikt.

Ömer Kapikiran, supermarktmanager bij de Albert Heijn: "Als grote speler in de wijk vind ik dat we een grote verantwoordelijkheid hebben op het gebied van veiligheid, betrokkenheid en werkgelegenheid. Er werken bij ons bijvoorbeeld 3 collega's met afstand tot de arbeidsmarkt. Ik wil dat iedereen een kans krijgt. Het actieplan Laak inspireert mij om door te gaan met sociaal ondernemen en te onderzoeken waarin we nog meer kunnen bijdragen aan een betere wijk."

Lees [hier](#) het hele verhaal

Verkeersveiligheid

Het is belangrijk dat iedereen in Laak zich veilig voelt in het verkeer. Daarom proberen we de openbare ruimte zo veilig mogelijk in te richten.

VOORTGANG:

Actie 1: Verbeteren verkeersveiligheid

Wat	We verbeteren de verkeersveiligheid in Laak op verschillende manieren. Voorbeelden van kleine verbeteringen zijn verkeersdrempels, snelheidsdisplays en snelheidscontroles. Bij grote onderhoudsprojecten en herinrichtingen hebben we extra aandacht voor voetgangers en fietsers.
Doel	<ul style="list-style-type: none"> • Fietsers en voetgangers voelen zich veiliger in het verkeer; • De verkeersveiligheid in Laak is verbeterd.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Kleine verbeteringen zoals verkeersdrempels, snelheidsdisplays en snelheidscontroles; • Onderzoek naar- en uitvoeren van grote projecten voor onderhoud en herinrichtingen.
Wanneer	2023, doorlopend.
Voortgang	● In 2023 hebben we de oversteekplaatsen voor fietsers in de Oudemanstraat en op de brug aan de Rijswijkseweg/Neherkade verbeterd. En we hebben, op basis van meldingen van bewoners, 6 extra snelheidsdisplays geplaatst.

- Vanaf september 2024 wordt de riolering vervangen tussen de Jan van der Heijdenstraat, de Van Musschenbroekstraat en de Rijswijkseweg. We gebruiken dit moment om de verkeersveiligheid in de wijk te verbeteren. Er komen op verschillende plekken verhogingen en in sommige straten eenrichtingsverkeer.

VOORTGANG:

Actie 2: De openbare ruimte in Laak Centraal op orde brengen

- Wat** We pakken het achterstallig onderhoud aan van stoepen, straten en pleinen Laak Centraal. We gaan samen met bewoners de wijk in om te kijken wat we moeten repareren. Vaak gaat het om losse stoeptegels, gaten in de weg of scheve paaltjes.
- Doel** De stoepen, straten en pleinen in Laak Centraal zijn netjes en veilig.
- Acties**
- Wandelingen door de wijk met bewoners van Laak Centraal om te kijken wat we moeten repareren;
 - Inzet van een extra serviceploeg voor onderhoud in de openbare ruimte van Laak Centraal.
- Wanneer** Juni 2023 tot eind 2024.
- Voortgang** ● In het voorjaar van 2023 hebben we een paar wijkwandelingen georganiseerd om te kijken waar extra onderhoud nodig is. Tijdens de 1e helft van 2024 zijn er 369 onderhoudsacties uitgevoerd. Daarmee komt het totaal vanaf juni 2023 tot juni 2024 op 862.

Stoep, straat of bankje kapot? Meld het via denhaag.nl/meldingen of bel 14070. U mag het ook doorgeven aan de serviceploeg als u ze tegenkomt. Als ze de juiste spullen bij zich hebben en geen spoedklussen moeten doen, gaan ze meteen aan de slag.

Lees [hier](#) het hele verhaal

Meer groen

In Laak is veel steen en beton en minder groen. Terwijl groen heel belangrijk is: bomen, planten en parken maken dat inwoners zich prettiger en gezonder voelen.

VOORTGANG:

Actie 1: Meer permanent groen op hoek Laakkade/Oudemansstraat

Wat	We willen meer plekken in Laak groener maken en bewoners hierover laten meedenken. Bewoners kunnen stemmen op verschillende locaties.
Doel	Laak is groener.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Bewoners kunnen online stemmen voor de locatie die volgens hen als 1e nieuw groen verdient; • We planten nieuw groen op de gekozen locatie.
Wanneer	2023.
Voortgang	● De hoek Laakkade/Oudemansstraat kreeg de meeste stemmen. Daar hebben we eind 2023 nieuwe planten en struiken geplaatst.

VOORTGANG:

Actie 2: Nieuwe plantenbanken

Wat	We kijken samen met bewoners waar we plantenbanken kunnen neerzetten. Een plantenbank is een bank waar een bak voor planten aan vastzit. De banken zorgen voor meer groen en meer ontmoetingsplekken.
Doel	<ul style="list-style-type: none">• Laak is wat groener;• Er zijn meer ontmoetingsplekken op straat.
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Bewoners kunnen online stemmen voor de locatie die volgens hen een plantenbank verdient;• Plaatsing van 10 plantenbanken.
Wanneer	Juni 2023.
Voortgang	● In juni 2023 hebben we 10 plantenbanken geplaatst.

VOORTGANG:

Actie 3: Meer bomen in Laak Centraal

Wat	We investeren in nieuwe bomen. Want bomen geven zuurstof en schaduw, en ze zorgen ervoor dat bewoners zich prettiger en gezonder voelen.
Doel	Laak is wat groener.
Actie	We planten 16 nieuwe bomen in Laak Centraal.
Wanneer	Eind 2023.
Voortgang	<ul style="list-style-type: none">● We hebben eind 2023 16 nieuwe bomen geplant.● In 2024 planten we nog een keer 16 nieuwe bomen.

VOORTGANG:

Actie 4: Het vergroenen van de Allard Piersonlaan

Wat	We maken een plan om de groenstrook op de Allard Piersonlaan op te knappen, met meer groen, bankjes en speeltoestellen. Zodat bewoners er kunnen spelen, wandelen en elkaar kunnen ontmoeten.
Doel	<ul style="list-style-type: none">• De Allard Piersonlaan is mooier en groener;• Bewoners hebben een fijne plek om te spelen, te wandelen en elkaar buiten te ontmoeten.
Acties	<ul style="list-style-type: none">• We maken een plan om de Allard Piersonlaan groener en mooier te maken;• We gaan hierover in overleg met omwonenden;• We starten met de uitvoering.
Wanneer	Begin 2023 starten we het onderzoek. Daarna gaan we in gesprek met omwonenden.
Voortgang	● We hebben inmiddels een ontwerp voor de nieuwe inrichting van de groenstrook op de Allard Piersonlaan. In juni 2024 hebben we hierover gesproken met een aantal omwonenden. We willen in november starten met de uitvoering.

Gezondheid

De gezondheidsverschillen in Den Haag zijn groot. Inwoners van Laak worden gemiddeld minder oud en leven minder lang in goede gezondheid dan in andere delen van de stad. We proberen de gezondheid van de inwoners van Laak op verschillende manieren te verbeteren.

VOORTGANG:

Actie 1: Extra aandacht voor bestaande en nieuwe integrale preventie

- Wat** We willen de gezondheid van de inwoners van Laak verbeteren. Samen met bewoners en professionals kijken we wat nodig is en waar bewoners behoefte aan hebben. De GGD maakt vervolgens een zogenaamde wijkpreventie-aanpak met bestaande en nieuwe ideeën. We organiseren een paar keer per jaar een bijeenkomst voor professionals om elkaar te ontmoeten en kennis te delen.
- Doel**
- We bereiken meer bewoners;
 - Er zijn meer initiatieven met bewoners en professionals;
 - Er is meer samenwerking tussen bewoners en professionals om gezondheidsproblemen te voorkomen.
- Acties**
- We starten met de wijkpreventie-aanpak gezondheid in Laak;
 - We organiseren bijeenkomsten om kennis te delen en netwerken te versterken.
- Wanneer** September 2023, doorlopend.
- Voortgang** ● Het 1e halfjaar van 2024 hebben we 15 themabijeenkomsten georganiseerd over gezondheid, leefstijl en armoede. 4 bijeenkomsten waren gezondheidsmarkten tijdens wijkfeesten. In totaal hebben we ongeveer 400 bewoners bereikt.

- Samen met de vrijwilligers van het Vrouwenbuurtlab hebben we verschillende trainingen georganiseerd. Bijvoorbeeld over mentale gezondheid en het herkennen van mentale problemen.
- In het voorjaar van 2024 hebben we een gezondheidsspreekuur in de Buurtkamer Spoorwijk uitgeprobeerd. Maar er was weinig belangstelling, dus zijn we er weer mee gestopt.
- In het najaar van 2024 organiseren we een grote bijeenkomst over de relatie tussen gezondheid en armoede.
- We sluiten aan bij formele en informele netwerken in het stadsdeel.

VOORTGANG:

Actie 2: Meer kansen voor jongeren in Laak (zie ook actie 5 onder veiligheid)

Wat	Veel jongeren in Laak groeien op in moeilijke omstandigheden. We willen deze jongeren stimuleren hun leven zelfstandig op te bouwen en voorkomen dat zij het criminele pad opgaan. Daarom zetten we meer jongerenwerk in.
Doel	<ul style="list-style-type: none">• Meer jongeren doen mee aan activiteiten en laten zich de weg wijzen naar extra hulp en ondersteuning als dat nodig is;• Meer jongeren hebben een beter toekomstperspectief;• Meiden hebben meer zelfvertrouwen en zijn minder kwetsbaar;• Minder overlast van jongeren op straat.
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Inzet van extra jongerenwerkers die jongeren helpen bij hun ontwikkeling;• Extra activiteiten en voorlichting voor meiden, met aandacht voor loverboys, weerbaarheid en intimidatie.
Wanneer	Eind 2023, doorlopend.
Voortgang	<ul style="list-style-type: none">● In november 2023 zijn de extra jongerenwerkers in Spoorwijk en het Schipperskwartier gestart. Zij richten zich vooral op groepen die voor overlast zorgen. Dankzij de extra capaciteit en de speciale groepsaanpak zijn veel jongeren weer gaan sporten, aan het werk of naar school. Er is ook minder overlast op straat.● Begin 2024 is de extra meidenwerker gestart in Molenwijk, het Schipperskwartier en Spoorwijk.

Huisartsen Mariëlle en Evelien krijgen vaak ongewone vragen van patiënten: "Als huisarts voelde je je gefrustreerd dat je dan niet kon helpen. Met onze wijkgerichte aanpak lukt dat steeds beter."

Lees [hier](#) het hele verhaal

VOORTGANG:

Actie 3: Meer bewegen

- Wat** In Laak zijn er weinig sportvoorzieningen, terwijl jongeren zeggen dat zij meer willen sporten. Daarom zorgen we voor nieuwe plekken om (gratis) te sporten. Vooral voor jongeren, maar volwassenen kunnen er ook gebruik van maken.
- Doel**
- Meer jongeren (en volwassenen) doen mee aan sportactiviteiten;
 - Meer jongeren (en volwassenen) voelen zich fysiek en mentaal gezond;
 - Meer jongeren (en volwassenen) hebben vertrouwen in hun toekomst;
 - Minder overlast op straat door jongeren.
- Acties**
- Plaatsing van 3 Gymboxxen (containers met fitnessapparatuur) in het Puntpark (Molenwijk), op het Laakveld (Laak Centraal) en op de Bontekoekade (Schipperkwartier);
 - Extra begeleiding voor sporters bij de Gymboxxen door Streetsport;
 - Bokslessen voor jongeren in Molenwijk en later ook in andere wijken;
 - Onderzoek, samen met bewoners, naar andere kansen voor extra sportactiviteiten.
- Wanneer** Eind 2023, doorlopend.
- Voortgang**
- De Gymboxxen op de Bontekoekade en in het Puntpark zijn geplaatst en open. De Gymboxx op het Laakveld wordt waarschijnlijk deze zomer geplaatst.
 - Er is extra begeleiding (25 uur per week) van Streetsport bij de Gymboxxen.
 - Er zijn wekelijkse bokslessen voor jongeren in Molenwijk.

Ondernemers Goeverneurlaan, Lorentzplein, Jonckbloetplein en Goeverneurplein

Het winkelgebied en haar ondernemers zijn belangrijk voor de economie en de leefbaarheid in Laak. We willen zorgen voor een fijn, schoon en veilig winkelgebied. Een winkelgebied waar ondernemers elkaar kennen en samenwerken. En waar bezoekers zich veilig voelen en graag komen. Daarom hebben we deze als prioriteit toegevoegd aan actieplan Laak.

VOORTGANG:

Actie 1: Een veilig, leefbaar en aantrekkelijk winkelgebied

Wat	We huren een transformatiemanager in om de ondernemers en de gemeente te helpen het winkelgebied weer aantrekkelijk en veiliger te maken. Samen met de bedrijfscontactfunctionaris pakt de transformatiemanager de leegstand en verloedering aan. Het inhuren van een transformatiemanager is een aanvulling op de invoering van de verplichte vergunning voor ondernemers (zie hoofdstuk 7a Veiligheid, actie 6).
Doel	De Goeverneurlaan en de 3 pleinen vormen een veilig, leefbaar en aantrekkelijk gebied waar mensen graag komen om boodschappen te doen en elkaar te ontmoeten.
Acties	• Inzet van een transformatiemanager; • Plaatsing 10 bloempiramides en 50 bloemenmanden;

- Betrekken van ondernemers bij het (zwerf)afvalprobleem én de oplossing. Dat doen we door een gebiedsgerichte inzet van de campagne 'Schoon doen we toch gewoon'. We werken deze plannen verder uit met ondernemers en sleutelfiguren.

Wanneer Oktober 2024 tot en met 2026.

VOORTGANG:**Actie 2: Samenwerking en betrokkenheid**

Wat	De ondernemers van de Goeverneurlaan en de 3 pleinen zijn nu niet georganiseerd, en als groep niet betrokken bij de wijk en actieplan Laak. De transformatiemanager en de bedrijfscontactfunctionaris gaan helpen bij het opzetten van een ondernemersvereniging. Op die manier hebben de ondernemers meer invloed op de verbetering van het winkelgebied, meer te zeggen over werkzaamheden in hun buurt en heeft de aanpak tegen zwerfafval meer effect.
Doel	Goed georganiseerde ondernemers die de wijk economie versterken, de leefbaarheid verbeteren en meer klanten trekken.
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Oprichten van een kopgroep van ondernemers (korte termijn) en het oprichten van een ondernemersvereniging (langere termijn);• Organiseren van activiteiten zoals markten, braderieën en ondernemersontbijten;• Een betere vertegenwoordiging van ondernemers in de klankbordgroep actieplan Laak.
Wanneer	September 2024 tot en met 2026.

VOORTGANG:**Actie 3: Informeren over gemeentelijke dienstverlening**

Wat	Veel ondernemers in Laak weten niet welke regelingen er zijn en hoe zij daar gebruik van kunnen maken. Denk aan subsidies voor toegankelijkheid, verduurzaming en (digitale) veiligheid. We willen ondernemers beter informeren en helpen bij het aanvragen van regelingen en subsidies.
Doel	Meer ondernemers weten welke regelingen er zijn en maken er gebruik van. Er is een sterke wijk economie die bijdraagt aan de leefbaarheid in Laak.
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Organiseren van bijeenkomsten over gemeentelijke dienstverlening voor ondernemers;• Faciliteren van bijeenkomsten over ander relevant beleid van de gemeente of grote projecten in de wijk;• Opbouwen van communicatienetwerken;• Maken en verspreiden van nieuwe communicatiemiddelen die passen bij de informatiebehoefte van ondernemers in Laak.
Wanneer	September 2024 tot en met 2026.

Communicatie en participatie

Goede communicatie en actieve betrokkenheid van bewoners en ondernemers zijn van groot belang om actieplan Laak te laten slagen. Door te zorgen voor goede informatie en het gesprek met elkaar te (blijven) voeren, groeit ook het vertrouwen tussen bewoners en de gemeente en bewoners onderling.

VOORTGANG:

Actie 1: Optimale informatievoorziening en inzet op gedragsverandering

- Wat** We willen bewoners informeren over wat er gebeurt in Laak in het kader van het actieplan (en daarbuiten) en ze daar ook bij betrekken. Bijvoorbeeld door polls of enquêtes, op denhaag.nl/laak, sociale media en via onze stadsdeelmedewerkers en netwerken. Bewoners vinden de gemeente, elkaar en elkaars buurtinitiatieven via het digitale buurtnetwerk Hoplr. Met gebiedsgerichte campagnes dragen we bij aan gedragsverandering, bijvoorbeeld rondom afval (zie hoofdstuk 2, actie 4).
- Doel**
- Meer bewoners en ondernemers weten wat we doen om de leefbaarheid in Laak te verbeteren (meer bezoekers denhaag.nl/laak en meer volgers Facebook);
 - Meer bewoners komen met elkaar (en de gemeente) in contact via Hoplr;
 - Meer bewoners voelen zich betrokken bij hun wijk en dragen bij aan de leefbaarheid (meetbare verandering in beleving en gedrag).
- Acties**
- We vertellen op denhaag.nl/laak, Facebook, Hoplr en in de wijkbladen wat er allemaal gebeurt vanuit het actieplan en wat de resultaten zijn;
 - We bieden een online platform aan waar bewoners met elkaar en met de gemeente in contact kunnen komen (Hoplr);
 - We zetten gebiedsgerichte campagnes in voor gedragsverandering rondom afval en armoede.

- Wanneer** 2023, doorlopend.
- Voortgang**
- We gebruiken de online en offline communicatiekanalen steeds beter. We plaatsen (bijna) dagelijks berichten op denhaag.nl/laak, Facebook en Hoplr. We leveren verhalen aan bij de wijkbladen. En we versturen iedere 6 weken een nieuwsbrief via e-mail. We vertellen niet alleen vanuit ons eigen perspectief, maar interviewen ook bewoners en professionals.
 - Eind 2024 stoppen we waarschijnlijk met Hoplr. De kosten zijn te hoog in verhouding tot het aantal gebruikers.
 - De gebiedsgerichte campagne om te informeren over de regelingen rondom geldzaken is begin 2024 gestart.
 - Een deel van de gebiedsgerichte campagne over afval koppelen we aan de nieuwe prioriteit 'Ondernemers Goeverneurlaan'.

VOORTGANG:

Actie 2: Klankbordgroep

- Wat** De klankbordgroep actieplan Laak bestaat uit ongeveer 20 leden die de verschillende wijken en doelgroepen vertegenwoordigen. Gemeente en klankbordgroep komen regelmatig bij elkaar om de voortgang van het actieplan te bespreken. De klankbordgroep informeert hun achterban over de voortgang en geeft signalen vanuit de achterban door aan de gemeente.
- Doel**
- Betere uitvoering en effect van het actieplan dankzij de samenwerking;
 - Meer onderling begrip en vertrouwen.
- Acties** Bijeenkomsten organiseren voor gemeente en klankbordgroep om de voortgang van het actieplan te bespreken.
- Wanneer** April 2023, doorlopend.
- Voortgang**
- In 2023 zijn er 2 bewonersavonden en 3 bijeenkomsten voor de klankbordgroep geweest. In de evaluatie over het afgelopen jaar waren de leden van de klankbordgroep positief over de samenwerking met de gemeente. Het vertrouwen is weer een beetje hersteld. Een aantal leden zei dat zij behoefte heeft aan kleinere, meer themagerichte bijeenkomsten met ruimte voor het gesprek. Deze zijn de 1e helft van 2024 georganiseerd.
 - Er zijn themabijeenkomsten geweest over parkeren (uitbreiden betaald parkeren), wonen (verduurzamen woonblokken), verbondenheid, afval (pilot grofvuil), en gezondheid en armoede. In de 2e helft van 2024 komen verkeersveiligheid, arbeidsmigranten, ondernemers Goeverneurlaan, groen en afval, en leefomgeving aan bod. Daarnaast is er een bijeenkomst geweest met de volledige klankbordgroep.
 - We nemen de ideeën van de klankbordgroep mee in de plannen voor de toekomst.
 - We hebben in juli een uitje georganiseerd om de leden van de klankbordgroep te bedanken voor hun inzet.

Slotwoord

Ik ben ongelooflijk trots op alle mensen die de afgelopen jaren hebben meegewerkt om Laak weer een beetje verder vooruit te helpen. Bewoners en partners, collega's van de gemeente.

Als ik zie waar we in Laak stonden toen ik ruim 4 jaar geleden startte als stadsdeeldirecteur en waar we nu zijn, vooral ook met het actieplan, dan is er echt veel gebeurd.

Extra schoonmaak, meer groen, miljoenen euro's voor betere woningen, meer onderlinge verbondenheid door extra Lief & Leedstraten, meer sport voor jongeren, meer aandacht voor armoede en gezondheid en een speciale aanpak tegen ondermijning.

Ik ben blij dat het vertrouwen van de bewoners in de gemeente weer wat is hersteld. Dat is ook te danken aan het werk van de klankbordgroep actieplan Laak. Het is zo belangrijk dat die groep betrokken is, kritische feedback geeft en meedenkt over hoe het ook anders kan. Daar heb ik veel aan gehad.

“We zijn er nog lang niet”, dat heb ik vaak gezegd in gesprekken en bij bijeenkomsten. Er moet nog veel gebeuren om ervoor te zorgen dat Laak weer een stadsdeel is waar mensen fijn en veilig wonen en waar het lekker groen en schoon is. De zogenaamde stip op de horizon is in dat opzicht nog ver weg. Maar ik heb er alle vertrouwen in dat we samen, met bewoners, partners en collega's van de gemeente een heel eind komen.

Zelf kijk ik terug op mooie jaren in Laak. Ik heb hier met veel plezier en passie gewerkt, ook al was het niet altijd gemakkelijk door de ingewikkelde problemen die in dit stadsdeel spelen.

Iedereen die iets heeft gedaan en nog steeds doet voor Laak: heel veel dank voor jullie geweldige inzet. Aan alle Lakenaars en Lakenezen: dank en tot ziens!

Lawrence Eghosa,
Vertrekkend stadsdeeldirecteur Laak

Colofon

Dit is een uitgave van
Gemeente Den Haag
Stadsdeel Laak
denhaag.nl/laak

1.000 exemplaren
Gewijzigde herdruk

Vormgeving
Dienst Bedrijfsvoering
Multimedia

Fotografie
Jurriaan Brobbel, Frank Jansen en Valerie Kuypers

Heeft u vragen of opmerkingen?
Mail ons: actieplanlaak@denhaag.nl

September 2024